

ಹೈದರಾಲಿ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನರ ಏಳಿಗೆ; ಸೈನಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು
ಮತ್ತು ಅವರ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

HYDER ALI - 1721-1882 A.D

Krishnagiri fort



PERSONAL DETAILS

- **Reign: 1761–1782**
- **Predecessor: Krishnaraja Wodeyar II**
- **Successor: Tipu Sultan**
- **Born on: 1721 C.E.**
- **Born in: Budikote, Kolar,**
- **Died: 7 December 1782 (aged 60–61)**
- **Narasingraj pet, Chittoor, Andhra Pradesh**
- **Burial: Srirangapatna**

Full name

- **Nawab Sayyid wal Sharif Hyder Ali Khan Bahadur!**
- **Father: Fath Muhammad**
- **Mother: Lal Bi**

ಹೈದರನ ಏಳಿಗೆ!
GROWTH OF HYDER!

- Sepoy, Fauzdar, Nawab
- Battles or wars
- Carnatic Wars ಕರ್ನಾಟಿಕ್ ಯುದ್ಧಗಳು
- Mysore's campaigns against the small states – ಸಣ್ಣ ಪಾಳೆಯಪಟ್ಟುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಮೈಸೂರಿನ ಯುದ್ಧಗಳು
- Maratha–Mysore War – ಮರಾಠಾ-ಮೈಸೂರು ಯುದ್ಧಗಳು
- First Anglo-Mysore War - ?
- Second Anglo-Mysore War - ?

ಹೀರಿಕೆ - INTRODUCTION

- Hyder distinguished himself militarily, eventually drawing the attention of Mysore's rulers
- Rised to the post of Dalavayi to Krishnaraja Wodeyar II
- He dominated the titular [ಕೈಗೂಂಬೆ] monarch and the Mysore government
- He became Sarvadhikari by 1761
- He gave strong resistance against the military advances of the British East India Company
- He also significantly developed Mysore's economy

ಮುಂದುವರಿದಿದೆ - Continued

- Though illiterate, Hyder Ali earned an important place in the history of southern India for his administrative intelligence and military skills
- He had an alliance [ಮೈತ್ರಿ] with the French against the British and used the services of French workmen in raising his artillery [ಫಿರಂಗಿ ಪಡೆ] and weapon store
- His rule of Mysore was characterised [ಗುರ್ತಿಸು] by frequent [ನಿರಂತರ] warfare with his neighbours and rebellion [ಬಂಡುಕೋರರು] within his territories ಗಡಿಯೊಳಗೆ[]

ಮುಂದುವರಿದಿದೆ - CONTINUED

- He left his eldest son, Tipu Sultan, an extensive [ವಿಸ್ತಾರವಾದ] kingdom bordered by the Krishna River in the north, the Eastern Ghats [ಪೂರ್ವ ಘಟ್ಟಗಳು] in the east and the Arabian Sea in the west

Lal_bagh_gardens1794



EARLY VIEW OF BANGALORE FROM THE COMPANY GARDEN.

ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿತ್ರವು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆರಂಭಿಕ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಆರಂಭಿಕ ಜೀವನ - EARLY LIFE

- **Hyder Ali was Fath Muhammad's fifth child**
- **His childhood was not well**
- **He entered military service along with his brother Shahbaz after their father died in a war**
- **They came to Sri rangapatna, where Hyder's uncle was serving**
- **He introduced them to Devaraja, the dalwai of Krishnaraja Wodeyar II, and his brother Nanjaraja**
- **Hyder and his brother were both given jobs in the Mysorean army**
- **Hyder served under Shahbaz, his brother**

ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲೆ ಏಳಿಗೆ - Rise to power

- Carnatic War, and Nasir Jung
- In 1749 Nanjaraja sent the Mysorean army in support of Nasir Jung
- Mysoreans participated in the Siege [ಮುತ್ತಿಗೆ] of Devanahalli
- During the successful eight-month siege, Hyder Ali and his brother distinguished [ಹೆಸರು ಗಳಿಸು] themselves

ಪುರಸ್ಕಾರ - REWARD!

1. By 1755 Hyder Ali commanded 3,000 infantry and 1,500 cavalry
2. In that year he was also appointed Fauzdar of Dindigul
3. In this position he first appointed French advisers to organise and train his artillery companies [ಫಿರಂಗಿ ಪಡೆ]

ಮತ್ತಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ - GROWTH CONTINUED

- Throughout the Carnatic Wars, Hyder Ali and his Mysore battalions served alongside (ಪರವಾಗಿ) French commanders such as Joseph Francois Dupleix, Count de Lally and de Bussy
- In 1757 Hyder Ali was called to Srirangapatna to support Devaraja – ದಳವಾಯಿಯ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ
- Hyder Ali arranged for the army to be paid and arrested the leaders of the mutiny [ದಂಗೆ]

ಸೇನಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ - COMMANDER OF THE ARMY!

- **In 1758 Hyder Ali successfully forced the Marathas to lift a siege of Bangalore**
- **Hyder Ali's forces entered the city, thus capturing it.**
- **By 1759 Hyder Ali was in command of the entire Mysorean army**

ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ನಂತರ?

- ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಖಂಡೇರಾಯನ ದಮನ
- ಕುಟುಂಬ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿತ್ತು
- ಖಂಡೇರಾಯನ ವಿರುದ್ಧ ನಂಜರಾಜನ ನೆರವು
- ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಮೂಲಕ ಖಂಡೇರಾಯನ ದಮನ

ಸ್ಥಾನಭದ್ರ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ!

- ಶಿರಾ ಮತ್ತು ಹೊಸಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡ - 1761
- ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ರಾಯದುರ್ಗ, ಪೆನುಗೊಂಡ, ಮಡಕಶಿರ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯ ಪಾಳೇಯಗಾರರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಅಧೀನ - 1762
- ಮದಕರಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿಡಗಲ್ಲು ಮತ್ತು ಬಂಕಾಪುರಗಳ ವಶ
- ಕೆಳದಿಯ ಅರಸರ ಬಿದನೂರು ಸಹಾ ಮದಕರಿಇಯ ಮೂಲಕ ಗೆದ್ದನು

ಹೈದರ್ ನಗರ ಸ್ಥಾಪನೆ!

- ಬಿದನೂರಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನ ನಾಮಕರಣ
- 1762 ರಲ್ಲಿ
- ಅರಮನೆ, ಟಂಕಸಾಲೆ ನಿರ್ಮಾಣ
- ರಾಜಧಾನಿ ಮಾಡುವ ಯತ್ನ; ಆದರೆ ಕೈಬಿಟ್ಟ
- ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತು ಇಲ್ಲಿಂದ ಲಭಿಸಿತು

ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಶ

- ಬಿದನೂರನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಸಿ ಹೊನ್ನಾವರ, ಸೋದೆ, ಅಂಕೋಲ, ಪಂಚಮಹಲ್ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಜಯ
- ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಮದಕರಿ ನಾಯಕನ ದಮನ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ?

ಸವಣೂರಿನ ಮೇಲೆ ವಿಜಯ

- ಬಿದನೂರಿನ ಮುತ್ತಿಗೆ ವೇಳೆ ರಾಣಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದ ಸವಣೂರಿನ ನವಾಬ ಅಬ್ದುಲ್ ಹಕೀಂನಿಂದ ಪೊಗೆದಿ ಪಡೆದ - ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳಷ್ಟು.

ಮಲಬಾರ್ ವಿಜಯ

- ಮಲಬಾರಿನ ಅರಾಜಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಆಕ್ರಮಣ
- ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯ ಮಾನವಿಕ್ರಮನ ಸೋಲು
- ಕೊಚ್ಚಿನ್, ಕೊಟ್ಟಾಯಂ & ತಿರುವಾಂಕೂರುಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದನು
ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ದಂಗೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಪ್ಪ ಪಡೆದು ಹಿಂತಿರುಗಿದ

ಕೊಡಗು ವಶ - 1773

- ಕೊಡಗಿನ ಅರಸು ದೇವಯ್ಯ
- ಆಕ್ರಮಣ ತಾಳದೇ ಪಲಾಯನ
- ಕೊಡಗನ್ನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ
- ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ

ಮಲಬಾರ್ ಮೇಲೆ ಎರಡನೇ ದಾಳಿ

- ಮಲಬಾರಿನ ಮೇಲೆ ಎರಡನೇ ಸಲ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ, ಕೊಚ್ಚಿನ್ & ಕಣ್ಣಾನೂರುಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದ
- ಬರ್ಕಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ

ಬಳ್ಳಾರಿ ವಶ

- ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಪಾಳೇಯಗಾರ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ನವಾಬನ ದಾಳಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಹಾಯ ಬೇಡಿದ
- ಹೈದರ್ ನವಾಬನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಓಡಿಸಿದ
- ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಪಾಳೇಯಗಾರ ಶರಣಾದ

ಗುತ್ತಿಯ ಪ್ರಕರಣ

- ಗುತ್ತಿ ಮರಾಠರ ನೆಲೆಯಾಗಿತ್ತು
- ಮುರಾರಿರಾವ್ ಅಲ್ಲಿನ ನಾಯಕ
- ಶರಣಾಗಲು ನಿರಾಕರಣೆ
- ಕೋಟೆ ಹೈದರನ ವಶ & ಮುರಾರಿರಾವ್ ಬಂಧಿ
- ಗುತ್ತಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ನಾಯಕನೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ

- ಬಂಕಾಪುರ, ಬಿದನೂರು ಮತ್ತು ನಿಡಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಐದನೇ ಮದಕರಿಯ ನೆರವು
- ಆದರೆ, ಮದಕರಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೈದರಾಲಿಯ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕಿತು
- ಅವನ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ – ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ಸೆರೆ
- 1779 ರಲ್ಲಿ ನಾಯಕನ ಮರಣ

ಮರಾಠರೊಂದಿಗಿನ ಹೋರಾಟಗಳು

- ಮೊದಲ ಪಾಣಿಪತ್ ನಂತರ ಮರಾಠಾ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನಡೆ
- ಒಂದನೇ ಮಾಧವರಾಯನ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಬಲ
- ಹೈದರನು ಹಿಂದೆ ಗೆದ್ದಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವಲಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ – 1764-65
ರಲ್ಲಿ

ಮರಾಠರೊಂದಿಗೆ ಬಿದನೂರು ಒಪ್ಪಂದ

- ರಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಅನವಟ್ಟಿ ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನಡೆ ಅನುಭವಿಸಿದ ಹೈದರ್ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದ
- 39 ಲಕ್ಷ ಕಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟು ಶಾಂತಿ ಒಪ್ಪಂದ

ಮರಾಠರ ಎರಡನೇ ದಾಳಿ

- ಮಾಧವರಾವ್ ತನ್ನ ಿರಡನೇ ದಂಡಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶಿರಾ, ಮಧುಗಿರಿ, ಮಡಕಶಿರ, ಚನ್ನರಾಯನದುರ್ಗ, ಹೊಸಕೋಟೆ, ಕೋಲಾರ, ಬಳ್ಳಾಪುರಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದನು
- ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ್ ಮೂಲಕ ಸಂಧಾನ
- 32 ಲಕ್ಷ ಪೊಗದಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೋಲಾರ, ಶಿರಾ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರಗಳನ್ನು ಹಿಂಪಡೆದ

ಮರಾಠರ ಮೂರನೇ ದಾಳಿ - 1771

- ಮೊದಲ ಆಂಗ್ಲೋ ಮೈಸೂರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಿಯಾದ ಹೈದರ್ ಮರಾಠರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಯತ್ನಿಸಿದ
- ಮಾಧವರಾವ್ ಅಪಾರ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮುತ್ತಿದ
- ಮೋತಿ ತಲಾವ್ ಅಥವಾ ಚಿನಕುರಳಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೈದರನಿಗೆ ಸೋಲು
- ಮರಾಠರಿಂದ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮುತ್ತಿಗೆ

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಒಪ್ಪಂದ

- ಮರಾಠರಿಗೆ 60 ಲಕ್ಷ ಪೂಗದಿ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ
- ಕೋಲಾರ, ಹೊಸಕೋಟೆ, ಬಳ್ಳಾಪುರ, ದೇವನಹಳ್ಳಿ & ಗುರ್ಮಕೊಂಡ ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿದ

ಬ್ರಿಟಿಷರೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು RELATIONSHIP WITH BRITISH

- ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೈದರ್ – ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಂಬಂಧಗಳು ಸ್ನೇಹಮಯ
- ಆದರೆ, ಹೈದರನ ಏಳಿಗೆ ಆಂಗ್ಲರಿಗೆ ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತಾಯಿತು
- ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲರ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ತಡೆಗೊಡೆ
- ಮರಾಠಾ ದಾಳಿಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ನಿರಾಕರಣೆ

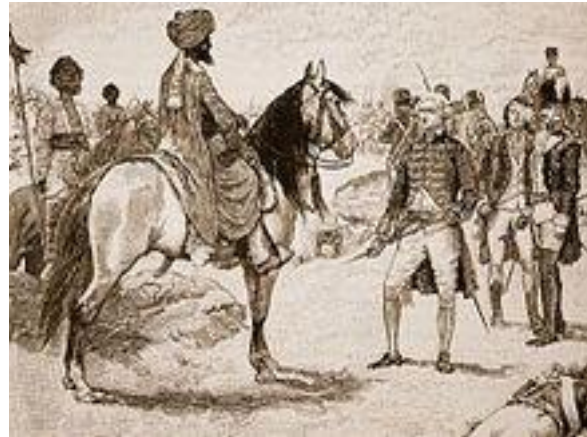
ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು

- ಫ್ರೆಂಚರೊಂದಿಗಿನ ಹೈದರನ ಸಂಬಂಧಗಳು
- ಆಂಗ್ಲರು – ನಿಜಾಮ – ಮರಾಠರ ೋಕ್ಕೂಟ
- ಹೈದರ್ ನಿಜಾಮನನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡ
- 1767 ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಕಾಟ್ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ
- ಆರಂಬಿಕ ಗೆಲುವು ಆಂಗ್ಲರದೇ!

ನಿಜಾಮನ ಪಕ್ಷಾಂತರ

- ನಿಜಾಮನು ಆರಂಭದ ಸೋಲುಗಳ ನಂತರ ಆಂಗ್ಲರ ಕೂಟ ಸೇರಿದ
- ಹೈದರ್ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಮುನ್ನಡೆಸಿದ
- ಮಿಂಚಿನ ದಾಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆಂಗ್ಲರನ್ನು ದಂಗು ಬಡಿಸಿದ
- ಮದ್ರಾಸ್ ಮೇಲೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಲು ಮುನ್ನುಗ್ಗಿದ
- ಆಂಗ್ಲರು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದರು

Baillie surrenders to Hyder Ali.



ಮದ್ರಾಸ್ ಒಪ್ಪಂದ – 1769, ಏಪ್ರಿಲ್ 4

- ಯುದ್ಧದ ಮುಕ್ತಾಯ
- ಪರಸ್ಪರ ಗೆದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿನಿಮಯ
- ಯುದ್ಧ ಖೈದಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ
- ಪರಸ್ಪರ ರಕ್ಷಣಾ ಒಪ್ಪಂದ

ಎರಡನೇ ಆಂಗ್ಲೋ-ಮೈಸೂರು ಯುದ್ಧ - 1780-84

- 1776ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ಗಳ ನಡುವೆ ಯುದ್ಧ ಘೋಷಣೆಯಾಯಿತು. ಇದು ಹೈದರನಿಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಒಪ್ಪಂದ ಮುರಿದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸದವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು.
- ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಜರು ಇಂಗ್ಲಿಷರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಮರಾಠರು ತಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಕೈಹಾಕುವುದ ರಿಂದ ಅಸಮಾಧಾನ ಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ನಿಜಾಮನು ಗುಂಟೂರನ್ನು ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಕ್ರೋಧನಾಗಿದ್ದ.

ಹೈದರನಿಗಿದ್ದ ತಕ್ಷಣದ ಕಾರಣ

- ತಾನು ಸೈನಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಫ್ರೆಂಚರ ಮಾಹೆ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಮುತ್ತಿದ್ದು
- ಗುಂಟೂರಿನ ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲಕ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾದುಹೋಗಿದ್ದು
- ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ನಾಯರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ತಂಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಮೊದಲಾದ ಘಟನೆಗಳು ಹೈದರನ ಸಹನೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದ್ದವು.
- ಈ ಘಟನೆಗಳು 1780ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತೀಯ ಮೈತ್ರಿಕೂಟವನ್ನು ರಚಿಸುವಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಲು ಕಾರಣವಾದುವು.

ಒಕ್ಕೂಟದ ರಚನೆ

- ಮೈತ್ರಿಕೂಟ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೈದರ್ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ.
- ಮಿತ್ರಕೂಟದವರ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಹೈದರ್ ಮದರಾಸು ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯ ಮೇಲೆ ಬೃಹತ್ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷರನ್ನು ಮೂಲೋತ್ಥಾಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.
- ನಾನಾ ಫಡ್ನವಿಸ್, ಸಿಂಧ್ಯಾ, ಗಾಯಕ್‌ವಾಡ್ ಮತ್ತು ಹೋಳ್ಕರರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮರಾಠ ಕೂಟದವರು ಮುಂಬಯಿಯನ್ನು ಮುತ್ತಬೇಕಾಗಿತ್ತು
- ಮುದಾಜಿ ಭೋಂಸ್ಲೆ ಬಂಗಾಳಕ್ಕೆ ದಾಳಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು
- ನಿಜಾಮ ಉತ್ತರದ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷರನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕಿತ್ತು

ಮೈತ್ರಿಕೂಟದ ಮಹತ್ವ

- ಸಮಾನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾರತೀಯ ರಾಜರುಗಳು ಒಗ್ಗೂಡಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಒಂದಾಗಿ ನಿಂತದ್ದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಪ್ರಥಮ.

ಹೈದರನ ಪರಾಕ್ರಮ

- ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠನಾಗಿದ್ದ ಹೈದರ್ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೈನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರದಾಳಿ ನಡೆಸಿದ.
- ಇಂಗ್ಲಿಷರನ್ನು ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿದ.
- ಕರ್ನಲ್ ಬ್ಯಾಲಿಯ ಪಡೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶಗೊಳಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಯಿತು.
- ದೆಹಲಿಯ ಷಾ ಆಲಂ, ಔದ್‌ನ ಶೂಜ-ಉದ್-ದೌಲ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಲದ ಮೀರ್ ಖಾಸಿಂ ಇವರ ಪ್ರಬಲ ಕೂಟವನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ್ದ, ಬಕ್ಸಾರ್ ಯುದ್ಧವೀರ ಜನರಲ್ ಹೆಕ್ಟರ್ ಮನ್ರೋ ಹೈದರನನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾರದೆ ಫಿರಂಗಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೋವಿಗಳನ್ನು ಕಾಂಜೀವರಂ ಕೆರೆಗೆ ಎಸೆದು ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿದ.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಭೀತಿ ಹೇಗಿತ್ತು?

- ಮದರಾಸು ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಸದಸ್ಯರು ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಯಭೀತರಾಗಿದ್ದರು.
- ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ವಾರನ್ ಹೇಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್‌ನು ವೈಟ್‌ಹಿಲ್‌ನ ನೇತೃತ್ವದ ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅಳಿದುಳಿದಿದ್ದ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಯುದ್ಧವೀರ ಸರ್ ಐರ್ಲಾಂಡ್‌ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಯಿತು.
- ಹೀಗೆ ಹೈದರ್ ಎರಡನೆಯ ಮೈಸೂರು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ.

ಹೇಸಿಂಗ್ಸ್‌ನ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ

- ಆದರೆ ಮಹಾ ಒಕ್ಕೂಟದ ಇತರ ಭಾಗಿಗಳ ಸಾಧನೆ ಸಪ್ಪೆಯಾಗಿತ್ತು.
- ನಿಜಾಮ ಉದ್ದುದ್ದ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಹೈದರಾಬಾದಿನಿಂದ ಒಬ್ಬ ಸೈನಿಕನನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಲಿಲ್ಲ.
- ಇತರ ಹೇಸಿಂಗ್ಸ್ ಗುಂಟೂರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ತನಗೆ ಬರೆದದ್ದೇ ನಿಜಾಮನಿಗೆ ಸಂತೈಪ್ತಿ ತಂದಿತ್ತು.
- ಇದೇ ರೀತಿ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ನಾಗಪುರದ ಮುದಾಜಿಗೆ ಅವನ ಮಗ ಚಿಮನ್‌ಜಿಯನ್ನು ಮರಾಠ ಪಡೆಗಳ ಸೇನಾಪತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ನೆರವಾಗುವುದಾಗಿ ನೀಡಿದ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಅವನು ಬಂಗಾಲದ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾರತದಲಿ ಮರಾಠ ಸರದಾರರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಹೊಡೆತಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಹದಾಜಿ ಸಿಂಧ್ಯ ಇಂಗ್ಲಿಷರೊಂದಿಗೆ ಸಾಲ್ಬಾಯಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡ.
- ಹೋಳ್ಕರನ ಇಂದೂರು, ಸಿಂಧ್ಯನ ರಾಜಧಾನಿ ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಮರಾಠರು ಗಣನೀಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು.

ಹೈದರನ ಮರಣ

- ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೈದರ್ ಅಲಿಯೊಬ್ಬನೇ ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದವ.
- ಇವನು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ ಆರ್ಕಾಟನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ.
- ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ವಿಧಿ ಇವನನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬಾಳಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.
- ಹೈದರ್ 1782 ಡಿಸೆಂಬರ್ 6ರಂದು ಯುದ್ಧ ನಿರತನಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನಿಧನಹೊಂದಿದ.
- ಇವನ ಪರಾಕ್ರಮಿ ಮಗ ಟಿಪ್ಪು ಈ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ 1784ರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿದ.